

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

Szkoła Podstawowa w Prusach

Rok szkolny 2008\ 2009

Przeciwdziałanie negatywnym skutkom telewizji

*„Nasza mądrość wywodzi się z naszych doświadczeń,
a nasze doświadczenia z naszych głupstw ”*

Sacha Guity

Kroki tworzenia Szkolnego Programu Profilaktycznego:

1. Identyfikacja problemu.
2. Werbalizacja problemu.
3. Teoretyczna perspektywa rozumienia problemu.
4. Identyfikacja populacji badawczej.
5. Dobór metod badawczych.
6. Realizacja procedury badawczej.
7. Analiza wyników badań.
8. Werbalizacja zaleceń programu.
9. Określenie celu programu.
10. Określenie struktury, zawartości i sposobu realizacji programu:
 - działania ukierunkowane na uczniów,
 - działania ukierunkowane na rodziców ,
 - działania ukierunkowane na nauczycieli.
11. Określenie strategii ewaluacyjnej.

KROK I

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Treść Szkolnego Programu Profilaktyki w roku szkolnym 2008\2009 będzie dotyczyła problem uzależnienia uczniów od telewizji oraz ich ukierunkowania na właściwy wybór programów telewizyjnych. Jest to również kontynuacja programu z przedniego roku szkolnego dotyczącego roli masmediów w naszym życiu. Problem został zauważony na podstawie rozmów, obserwacji przez wychowawców, nauczycieli oraz zainteresowań, wzorców czy zachowań uczniów.

KROK II

WERBALIZACJA PROBLEMU

Z obserwacji wychowawców, nauczycieli i rodziców wynika, że dzieci coraz więcej czasu poświęcają biernemu oglądaniu telewizji. Także rodzice swój wolny czas wiążą z telewizją. Codzienne bezkrytyczne oglądanie programów telewizyjnych przez uczniów odbywa się kosztem innych zajęć, np. powoduje zmniejszenie czasu poświęconego na naukę, czynny wypoczynek czy kontakt z rówieśnikami. Wynikiem tego jest zaniedbywanie nauki w domu, odrabianie prac do mówych w pośpiechu, często w szkole przed lekcjami. Zauważa się, że telewizja również ogranicza czas na rozmowy rodzinne, bezpośrednie kontakty rodziców i dzieci, wspólne spędzanie wolnego czasu.

Z rozmów z uczniami wynika, że coraz mniej czasu poświęcają na pracę w domu, na rozwijanie swoich zdolności i zainteresowań. Ponadto ulegają redukcji inne formy uczestnictwa dziecka w kulturze np. chodzenia do teatru, muzeum, udział w zajęciach pozaszkolnych. Inne środki masowego przekazu jak książka, czasopisma, radio schodzą na dalszy plan – prowadzi to do zubożenia osobowości dziecka. Złym przykładem dla dziecka są osoby starsze również rodzice, którzy także swój wolny czas wiążą z telewizją.

KROK III

TEORETYCZNA PERSPEKTYWA ROZUMIENIA PROBLEMU

Telewizja głęboko przenika do życia społecznego. Pokonuje bariery wiekowe, działa na ludzka świadomość i podświadomość. Wyznacza poziom i charakter życia, umożliwia zaspokajanie potrzeb, wpływa na kształtowanie postaw, wyznacza sposoby i formy komunikowania się.

Elektroniczne media wytwarzają i udostępniają również wartości kulturalne, zniewalają ludzkie umysły. Unifikują wiedzę o świecie. Pobudzają zachowania społeczne przez popularyzację negatywnych wzorców. Przyczyniają się do upadku autorytetów, wartości i norm. Zacierają różnice między wyobraźnią odbiorcy a rzeczywistością.

Środki masowego przekazu oddziałują na współczesne dzieci już od pierwszych miesięcy życia i stopniowo, w miarę rozwoju dziecka, stają się coraz ważniejsze. Telewizja wpływa na rozwój psychiczny i fizyczny dzieci. Nawet gdy dziecko korzysta z niej przy odpowiednim oświetleniu i z zachowaniem odpowiedniej odległości oraz właściwej postawy, czy przy przestrzeganiu najważniejszych zasad, jej wpływ jest niekorzystny. Dziecko jest bowiem bierne, nieruchome, a im jest młodsze, tym bardziej jest mu potrzebny ruch. Oglądanie filmów ogranicza najczęściej inne zajęcia, przede wszystkim ruchowe czy pobyt na świeżym powietrzu. Ograniczenie to ma negatywny wpływ na dzieci znajdujące się przecież w okresie intensywnego rozwoju fizycznego.

Telewizja dostarcza wielu wrażeń wzrokowych i słuchowych. Ciągłe ich doznawanie obciąża system nerwowy dziecka, zmusza je do nieustannej pracy, a tym samym prowadzi do zmęczenia. Przejawia się to słabszą koncentracją uwagi, niepokojem ruchowym, mniej sprawnym wykonaniem różnych czynności, drażliwością. Dzieci mało odporne są bardziej pobudliwe. Jeśli ich czas zostanie wykorzystany przed telewizorem, później występują trudności w skupieniu się na innych zajęciach np. na lekcji. W rezultacie

telewizja zamiast przyczyniać się do ułatwienia nauki, utrudnia ją. Powoduje natomiast wytwarzanie określonych nawyków spędzania wolnego czasu. Długie przesiadywanie przed ekranem telewizora obniża inicjatywę, twórczą wolę, fantazję i odpowiedzialność.

Telewizja czasami przyczynia się do integracji rodziny. Często jest to jednak integracja pozorna, zewnętrzna. Zmniejsza się bowiem ilość czasu jaki rodzice poświęcają dzieciom, zwłaszcza na wspólne działanie.

Środki masowego przekazu wpływają na przeżycia dzieci, a tym samym na ich rozwój emocjonalny. Dzieci bardzo żywo reagują na treści prezentowane w filmach - smucą, śmieją czy przerażają je przeżycia bohaterów. Oglądają sceny budzące emocje negatywne, przede wszystkim lękowe, dzieci są skłonne do reakcji lękowych w innych sytuacjach. Działają tu bowiem utrwalone wspomaganie oraz wyobraźnia. Często dochodzi do tego, że dzieci boją się zostać same w domu lub wyjść na zewnątrz czy wejść do ciemnego pokoju. Nie u wszystkich jednak dzieci pod wpływem drastycznych scen rośnie lękliwość. Czasem w wyniku oglądania programów tego rodzaju następuje oswojenie z agresją i grozą. Telewizja wywiera także wpływ na kształtowanie się postaw, dostarcza wzorców, modeli postępowania. Podczas oglądania filmów dzieci identyfikują się z bohaterem, nawet z przestępcą.

Ekran telewizyjny bardzo często wypełniają filmy, w których dominuje przemoc i agresja. Dzieci naśladują te zachowania. Oddziaływanie scen przemocy i destrukcji jest tym silniejsze, im bardziej programy są nimi nasycone. Dzieci obserwując agresję w filmie, często odtwarzają ją w zabawie czy reakcjach z kolegami.

Agresywne dźwięki, migotający ekran powodują rozwój systemu nerwowego i silnie zaburzają prawidłowy rozwój młodych widzów. Drastyczne treści programów telewizyjnych wspomagają napięcie nerwowe zaburzające poczucie bezpieczeństwa. Bierna obserwacja potęguje ten stan, nieprawidłowo dojrzewiają uczucia społeczne. Oglądanie przez dzieci agresji na ekranie telewizyjnym jest jej aprobacjami. Zachęca je do wyładowania agresji, którą tłumią. Gdy dzieci bardzo silnie się identyfikują z jakąś postacią, która jest agresywna, to ich agresja się nasila. Dziecko dowiaduje się, w jaki sposób można kogoś zabić, jaki cios jest najbardziej skuteczny. Bohaterowie filmów dla młodych widzów są często uosobieniem różnych sił w walce dobra ze złem. Środkiem do osiągnięcia zwycięstwa jest często przemoc fizyczna, szybkość i sprawność reakcji. Badania dowiodły, że im więcej scen przemocy się ogląda, tym większe jest prawdopodobieństwo wystąpienia agresji.

Seriale animowane, które oglądają dzieci, często nie tylko zachęcają do przemocy, ale wzbudzają też grozę. Można w nich zobaczyć stwory żonglujące własnymi oczami, grzebiące w ludzki ch mózgu albo wyciągające z własnych odrażających pysków węże i robaki. Bardzo niekorzystnie wpływają na dzieci obrazy walk za pomocą noży, siekier, szabl, a także zabójstw. Na początku wywołują one bardzo silne uczucie lęku, jednak z czasem na skutek ich częstego oglądania u widza kształtuje się postawa obojętności. Można ją zauważyć w przejawiającym się braku reakcji na przedstawione obrazy i zubożeniu na krzywdę i przemoc występującą w rzeczywistości.

Telewizja oprócz zagrożeń stwarza również szanse. Dzięki niej dzieci często zaskakują nauczycieli i rodziców swoją wiedzą, zasobem słów, znajomością faktów. To ona pozwala na wyrównywanie poziomu wiedzy i wyobraźni dzieci z różnych środowisk. Rodzice i nauczyciele chcą aby wpływ telewizji na rozwój dzieci był pozytywny. Powinni pamiętać, żeby dziecko poświęcało na telewizję tyle czasu, na ile pozwala jego wiek i stopień rozwoju.

Dziecko powinno oglądać przede wszystkim programy dla niego przeznaczone, zaczynając od dobranoczek, poprzez programy łatwe, filmowe seriale dla dzieci, a w miarę rozwoju – inne programy: przyrodnicze, historyczne, geograficzne. Wiek określa przydatność programów, ale także z wieku mogą wynikać zagrożenia dla młodziutkiego telewidza.

Rodzic powinien wiedzieć, co dziecko ogląda. Musi być zorientowany, czy ogląda rzeczy mu dostępne, bo jeśli telewizja ma być sojusznikiem w wychowaniu, to trzeba się nauczyć korzystać z niej jako wzoru, argumentu, tematu do rozmowy. Rodzice powinni być przygotowani na zadawanie przez dzieci pytań związanych z oglądaniem przez nich telewizji. Niekiedy nawet sami mogą prowokować takie pytania. Żadne pytanie nie powinno być pozostawione bez komentarza. Zadaniem rodziców jest również

umiejętne pokazywanie, polecenie tego, na co chcą zwrócić uwagę dziecka podczas oglądania programu telewizyjnego.

Telewizja może być wspaniałą okazją do wprowadzenia w nasze kontakty z dziećmi wątków wychowawczych. Na ekranie może się przecież pojawić jedynie jakiś sygnał, który umiejętnie wykorzystamy, będzie tematem poza telewizyjnej rozmowy. To na rodzinie spoczywa obowiązek nauczania dziecka rozsądnego korzystania z telewizji, pokazania konkurencyjnych form spędzenia wolnego czasu, psychicznego przygotowania do odbioru treści telewizyjnych.

Telewizja prezentuje różne gatunki sztuki: teatr, film, recitale, relacje sportowe. W żadnym jednak wypadku ich nie zastępuje. Jeśli to tylko możliwe dziecko powinno chodzić do kina i teatru. Przecież czymś innym jest oglądanie w domowym fotelu, a czymś innym kontakt z aktorem w teatrze czy film na dużym ekranie.

Z telewizji można wiele przenieść do świata zabaw i własnych działań dziecka, czerpiącego z ekranu inspiracje, wzory i przykłady. Zrobiony z jarzyn teatrzyk da dziecku twórczą satysfakcję jakiej się rodzice nie spodziewają. Rysowanie, malowanie, lepienie bohaterów ulubionych programów czy bajek, to rozwijanie zdolności manualnych, kształcenie twórczej wyobraźni, a także utrwalanie wpływu telewizyjnych postaci. Dzięki telewizji cały świat staje przed oczami dzieci, więcej wiedzą i rozumieją.

Telewizja dostarcza wielu pożytecznych informacji, przynosi wiele korzyści. Nie można więc całkowicie pozbawić dziecka przyjemności korzystania z jej dobrodziejstw. Należy dopilnować dziecko, aby oglądało programy, audycje czy filmy, które przyczynią się do jego pozytywnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego.

KROK IV

IDENTYFIKACJA POPULACJI BADAWCZEJ

Populację badawczą stanowią nauczyciele, rodzice oraz uczniowie klasy IV -VI uczęszczający do Szkoły Podstawowej w Prusach. Ogółem przebadano 7 nauczycieli, 30 rodziców (rozmowy w czasie zebrania) , 29 uczniów.

Celem ankiety było uzyskanie informacji o roli telewizji w życiu uczniów oraz problemie uzależnienia ich od telewizji.

KROK V

DOBÓR METOD BADAWCZYCH

Do rozpoznania problemu wykorzystano następujące metody badawcze:

- Wywiady i rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami
- Ankiety dla uczniów
- Ocena przygotowania uczniów do lekcji

Ankiety zawierały pisemną instrukcję oraz krótko sformułowany cel badania. Pytania zostały pogrupowane w obszary odnoszące się do przytoczonego wcześniej problemu. Miały one charakter pytań zamkniętych, gdzie ankietowani wskazywali na odpowiedź „do wyboru” oraz otwartych- zachęcających do udzielenia krótkiej odpowiedzi.

KROK VI

REALIZACJA PROCEDURY BADAWCZEJ

W zawiązku z doborem metod badawczych zespół ds. profilaktyki środowiska szkolnego w składzie:

- Beata Walczak
- Krystyna Tworzydło
- Mariola Chuchmacz

przystąpił do wnikliwego rozpoznania problemu. Przeprowadzono wstępne rozmowy z uczniami na temat oglądanych programów telewizyjnych i ich roli w dziennym rozkładzie dnia. Problem został poruszony w indywidualnych rozmowach z rodzicami jak również z nauczycielami uczącymi w danych klasach.

Najistotniejszym etapem działań w konstruowaniu Szkolnego Programu Profilaktyki było opracowanie ankiet dla uczniów w celu, rozpoznania problemu.

Rozmowy z rodzicami na temat zaistniałego problemu odbyły się w czasie zebrania z wychowawcami dn. 27.03.2008r

Uczniowie zostali przebadani w ostatnim tygodniu kwietnia na lekcjach wychowawczych w obecności wychowawców klas. Badani zostali, przez osoby ankietujące, poproszeni o szczere i rzeczowe odpowiedzi.

Wszystkie grupy, które zostały objęte badaniem poinformowano o jego celu (niezależnie od umieszczonej w ankiecie instrukcji), jak również przekazano informacje do czego zostaną wykorzystane wyniki, kto będzie miał do nich dostęp oraz kto będzie bezpośrednio opracowywał ich odpowiedzi.

KROK VII

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ

Ankieta posłużyła zebraniu informacji o roli telewizji w życiu dziecka, jej wpływu na rozwój umysłowy i emocjonalny. Zgromadzony materiał badawczy poddano analizie ilościowej i jakościowej. Analiza ankiet przedstawia się następująco.

Ankieta dla ucznia

Pytanie 1: Wymień tytuły seriali, które oglądasz w telewizji

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
„Dwa światy” „Barwy szczęścia”2odp „39 i pół”2odp „Niania” „Ranczo” „W-11” „Detektywi” M jak miłość”2odp „Niania”2odp „Na Wspólnej”2 odp „Miodowe lata” „Piraci z Karaibów” „Sąsiedzi” „Pierwsza miłość”	Nie oglądam „Niania” 3 odp „Świat według Kiepskich”2odp „Czterej pancerni” „Miodowe lata”2 odp „M jak miłość” „Barwy szczęścia” „W-11” „Detektywi” „Kryminalni” „Sąsiedzi”	„Pierwsza miłość”- 4 odp. „Łapu- capu” Hannah Montana” „Na Wspólnej” Barwy szczęścia” „Uciekinierzy” M jak miłość” „Tylko miłość”	„Na Wspólnej”5 odp. „Kryminalne zagadki Majami” „Skazany na śmierć” –3 odp. „W-11” – 2 odp. „M jak miłość” 7 odpowiedzi „Pierwsza miłość- 1 odp. Barwy szczęścia” Zagubienie – 2 odp. Kryminalni – 2 odp. Świat według kiepskich Niania Mamuśki Zbuntowani	„M jak miłość – 5 odp. Na Wspólnej – 3 odp. Zbuntowani Czarodziejki Bewerli Hills 90210 Barwy szczęścia – 2 odp. Niania Pierwsza miłość Detektywi W-11 Hannah Montana” Ranczo – 2 odp.	„M jak miłość Na Wspólnej Rambo Pierwsza miłość

Pytanie 2 : Jaka tematyka najbardziej Cię interesuje?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
-romanse – -filmy akcji -filmy przygodowe 5 odp - komedie - science- fiction	-filmy historyczne –1 -filmy przygodowe 11 -filmy akcji filmy historyczne -westerny -science- fiction1	-romanse – 4 odp. -filmy akcji -filmy przygodowe - komedie	- filmy akcji – 5 odp. - filmy przygodowe –6 odp. -filmy historyczne –3 odp. -filmy kryminalne -westerny 1 odp. - przyrodnicze - science- fiction 1odp	-filmy akcji -1 odp. -filmy przygodowe 4 odp. -filmy kryminalne -romanse –2 odp. -obyczajowe	-filmy akcji -filmy przygodowe - science- fiction

Pytanie 3 Wymień tytuły programów telewizyjnych (oprócz filmów), które lubisz oglądać

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
„Taniec z gwiazdami” „You can dance- po prostu tańcz” „Dzień dobry TVN” „Czy jesteś mądrzejszy od 5-klasisty” Clewer- widzisz i wiesz”-2odp „Milionerzy” „Galico” „Bajki”	“Clewer- widzisz i wiesz” 2odp „Czy jesteś mądrzejszy od 5-klasisty”4 odp „Bajki”	Disney Channel, TVN, Polsat “Szymon Majewski” “Dom nie do poznania”	TVN, Polsat “Clewer- widzisz i wiesz” „Jaka to melodia” „Milionerzy” 1 Sportowe Fabryka gry	Wiadomości Pogoda Taniec z gwiazdami You can dance Koło fortuny Jaka to melodia Dzień dobry TVN Kawa czy herbata	

Pytanie 4 - Jaki rodzaj programów telewizyjnych najbardziej lubisz?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
-rozrywkowe. – 4odp -przyrodnicze- 4odp. -kryminalne 2odp. -sportowe 1odp -teleturnieje	-sportowe – 3odp. -kryminalne- 3odp. -rozrywkowe – 1odp. -przyrodnicze – 2 odp. -teleturnieje-	-rozrywkowe 4 odp. -przyrodnicze	-sportowe – 7 odp. -kryminalne- 2 odp. -rozrywkowe –3 odp. -przyrodnicze – 5 odp. -teleturnieje- 3 odp.	- rozrywkowe- 4 odp. -teleturnieje – 2 odp. -przygodowe -kryminalne – 1 odp.	-sportowe -kryminalne

Pytanie 5 - W jakich godzinach oglądasz telewizję?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Od 14 do 23 Od 8 do 9 Od 20-21 -4odp Od 19do 20-4odp	- różnie -od 12 do 14 -od 19-21.30 –3odp	od 15 od 15-17 od17-18 od 20-21 od 17-21 od 8.30-10	-od 20do 22 -w różnych godzinach -od17-18- 3 odp. -od 15-22 -od 19-22 - od 20-21 -kiedy mam czas	-od 20-21- 3 odp. -różnie, kiedy mam czas -od 18-21 od 10-12	-7-9.30

Pytanie 6 - Ile średnio czasu poświęcasz codziennie na oglądanie telewizji?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Śr. 3 godziny	Śr. 4 godz.	2-3 godz.- 2 odp. 3 godz. -5 godz.	-2 godz. – 3 odp. -2,30godz. -3 godz.1odp. -4 godz.	3 godz.- 2 odp. 4 godz. – 2 odp. 2 godz.	2,30 godz.

Pytanie 7 - Czy posiadasz w domu komputer?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Tak – 5 odp.	Tak – 5 odp.	Tak – 4 odp.	Tak – 7 odp.	Tak –5 odp.	Tak -1

Pytanie 8 - W jakim celu korzystasz z komputera?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Gry- 4odp. Nauka- 3 odp.	Gry- 5 odp. Nauka – 4 odp.	Gry- 3 odp. Nauka- 1odp.	Gry- 6 odp. Nauka –2 odp.	Gry- 2 odp. Nauka – 3 odp.	Gry- Nauka 1

Pytanie 9 - Ile czasu korzystasz codziennie z komputera?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Śr. 1,30 godz.	Śr. 2 godz.	1-3 godz. 4 godz. 1-2 godz.	2 godz. – 4odp. 3 godz. 4 godz. 5 godz.	2 godz. – 3 odp. 1 godz.	1 godz.

Pytanie 10 - Czy czytasz jakieś czasopisma? Jeśli tak , podaj tytuł.

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Fun klub1 Bravo 1 Popcorn 2 odp. “Witch”3 odp. “Barbie księżniczka” “Disney i ja” “Viktor Junior” “Projekt Planeta” „Dziewczyna”	“Hugo” „Kaczor Donald”2 odp. „Bravo” „Top Geoci”	Dziewczyna Bravo Girl – 3 odp. Fun klub Bravo Mój pies 13-trzynastka Popcorn Fan club Girl	-nie czytam Bravo sport Przyjaciółka Bravo – 3 odp. Eurosport Fifa- mundial Przegląd sportowy Fakt Fun club Świat Harrego, Gry PC	Bravo Girl1 Victor Junior Beavo Dziewczyna Twist -nie czytam czasopism – 3 odp.	

Pytanie 11 - Ile książek przeczytałeś w bieżącym roku szkolnym?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Śr. 7 książek	Śr. 5 książek	Śr. 5 książek	Śr. 5 książek	Śr. 5 książek	2 książki

Pytanie 12 - Czy są to głównie lektury szkolne?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
Tak- 2 odp. Nie – 3 odp.	Tak- 4 odp. Nie – 1 odp.	Tak- 3 odp. Nie – 1 odp.	Tak- 4 odp. Nie – 3 odp.	Tak- 2 odp. Nie 3 odp.	Tak- 1 Nie

Pytanie 13 - Czy chętnie czytasz książki, które nie są lekturami szkolnymi? Jeśli tak to jakie?

Klasa IV		Klasa V		Klasa VI	
Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy
„Muminki” 2 odp. „Dzieci z Bullerbyn” „Mali man” „Wyspa skarbów” „Wakacje z Penelopą” 3 odp. „Wielka, większa, największa”	„Harry Pottet” „Bajki” „Baśnie”	Pamiętnik księżniczki Raczej nie Sekrety czarownic	Pan Samochodzik Księga dżungli” Pszczółka Maja” Harry Potter- 3 odp.	-nie lubię czytać książek -Jeżycjada, -Harry Potter –3 odp. -Katarzyna	Harry Potter

Z ankiety wynika, iż uczniowie najchętniej oglądają seriale: *M jak miłość; Na Wspólnej; Pierwsza miłość; Skazani na śmierć*; których emisja odbywa się po godzinie 20.00. Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że interesuje się filmami o tematyce przygodowej. Oprócz filmów, uczniowie oglądają głównie programy rozrywkowe i teleturniej m.in. „*Clewer- widzisz i wiesz*”; „*Jaka to melodia*”; „*Milionerzy*”
Swoją wolny czas dzieci spędzają głównie przed telewizorem lub komputerem - Średnio dzieci spędzają od 2 do 3 godzin dziennie przed telewizorem i 2 godz. przed komputerem, który wykorzystują głównie do zabawy- gry - zaniebując przy tym czytanie książek czy czasopism. Większa część badanych nie czyta w ogóle czasopism i książek- z wyjątkiem lektur. Tylko 6 uczniów przyznało, iż czyta czasopisma młodzieżowe m.in. Bravo, Bravo Girl. Najchętniej czytana książką jest „Harry Potter”

KROK VIII

WERBALIZACJA ZALECEŃ PROGRAMU

Stwierdzenie prawidłowości:

- a) uczniowie zbyt wiele czasu poświęcają na oglądanie telewizji
- b) utrwalają nawyki spędzania wolnego czasu przed telewizorem
- c) programy, które najczęściej oglądają to seriale, które uczą ich wyidealizowanego świata
- d) rzadko oglądają programy pożyteczne- naukowe
- e) często naśladują zaobserwowane wzorce bez próby ich oceny
- f) mają mało czasu na przebywanie na świeżym powietrzu, kontakt z rówieśnikami czy rozmowy z rodzicami
- g) telewizja zastępuje inne formy spędzania wolnego czasu np. czytanie książek, gry, zabawy

W naszym programie zaleca się następujące działania:

- uświadomienie, że telewizja powinna być traktowana jako instytucja wspomagająca rodzinę i szkołę w kształtowaniu osobowości dziecka,
- stosowanie konsekwencji w ograniczeniu do niezbędnego minimum kontaktów dzieci z telewizją,
- uświadomienie o szkodliwym wpływie telewizji na rozwój fizyczny, intelektualny i psychikę dziecka ,
- pomoc w świadomym i przemyślanym doborze programów telewizyjnych,
- pomoc w doborze programów mających pomóc w poznaniu i prawidłowym rozumieniu współczesnego świata,
- wzbogacenie wiedzy o twórczości w środkach masowego przekazu oraz umiejętność korzystania z nich z pożytkiem,
- dostosowanie programów telewizyjnych do możliwości intelektualnych i emocjonalnych dziecka,
- wyeliminowanie oglądania telewizji podczas odrabiania lekcji, spożywania posiłków, spotkań domowych,
- wyeliminowania u dzieci nieprawidłowej postawy przy siedzeniu, zbyt bliskiej odległości od ekranu, czy oglądania w ciemnym pokoju,
- rozmawianie z dziećmi na temat oglądanych programów – prowadzi to do umocnienia więzi psychicznej i intelektualnej rodziny,

Wymienionymi działaniami zostali w pewnym zakresie objęci: uczniowie, rodzice i nauczyciele.

KROK IX

OKRESLENIE CELU PROGRAMU

Diagnoza środowiska szkolnego wskazała, że oglądanie telewizji ma bardzo ważne miejsce w organizacji czasu wolnego dzieci. Pocieszającym jest jednak fakt, iż nie jest to jedyna rozrywka uczniów. Należy jednak stwierdzić, że młodzi odbiorcy zbyt wiele czasu przeznaczają na oglądanie programów telewizyjnych, które nie przyczyniają się do rozwoju ich osobowości. W związku z powyższym należy podjąć działania, których celem będzie zwrócenie uwagi na możliwość świadomego wyboru miejsca telewizji w życiu dziecka.

Określone cele będą realizowane w następujących zadaniach programowych:

1. Wskazanie na negatywny wpływ telewizji na rozwój fizyczny, intelektualny, społeczny i psychikę ucznia.
2. Dokonywanie wyboru programów, które uczą, kształcą, rozwijają zainteresowania i osobowość ucznia.
3. Poszukiwanie innych form spędzania wolnego czasu.

Praca z dziećmi wymaga cierpliwości poświęcenia całej społeczności szkolnej, dlatego też programem zostali objęci uczniowie, rodzice, nauczyciele. Myślimy, że realizacja tego programu przyniesie zamierzone efekty i da się zauważyć pozytywne zmiany dotyczące motywacji naszych uczniów do nauki.

KROK X

OKREŚLENIE STRUKTURY, ZAWARTOŚCI I SPOSOBU REALIZACJI PROGRAMU

Działania związane z realizacją programu:

1. Wychowawca dokumentuje swoje działania wychowawcze związane z realizacją programu.
2. Wszyscy nauczyciele gromadzą informacje o formach pracy wynikającej z działań programu.
3. Nauczyciele zapisują wszelkie działania związane z realizacją SPP
4. W dzienniku lekcyjnym przed tematem świadczącym o realizacji programu wpisujemy zielonymi literami PP

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA UCZNIÓW

L.p.	Zadania	Cele	Sposób realizacji	Przewidywane efekty Uczeń:	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
1.		Poszerzenie wiedzy na temat szkodliwości telewizji na: - wady postawy - wady wzroku - zmęczenie - znużenie - senność - apatia - choroby alergiczne	- wskazywanie na rolę sprawności fizycznej - ukazanie sylwetek sportowców	- zna negatywny wpływ telewizji na swój rozwój fizyczny - potrafi określić co powoduje długotrwałe przesiadywanie przed telewizorem - wie, że telewizja może powodować zachowanie agresywne,	Nauczyciele w-f Wychowawcy	X	
		Uświadomienie uczniom, że telewizja: - zaciera granicę pomiędzy fikcją a rzeczywistością - powoduje działania agresywne - wywołuje negatywne uczucia emocjonalne, - powoduje zubożenie reakcji na krzywdę i okrucieństwo,	- analiza programów telewizyjnych: które programy oglądam?	- zdaje sobie sprawę, że telewizja wywołuje negatywne uczucia, - ma świadomość, że telewizja zubożnia na krzywdę drugiego człowieka,	Nauczyciele w-f Wychowawcy	X	
		Uświadomienie uczniom, że telewizja: - uniemożliwia uporządkowanie faktów, - obniża sprawność myślenia abstrakcyjnego, - obniża proces myślenia i wysiłku umysłowego, - obniża aktywność twórczą i wyobraźnię, - doprowadza do zaburzenia prawidłowego rozwoju słownictwa i wymowy	- spotkanie z lekarzem- rozmowa na temat negatywnego wpływu telewizji	- wie, że telewizja zaburza hierarchie ważnych faktów, - ma świadomość tego, że telewizja obniża sprawność umysłową, - zdaje sobie sprawę że jego słownictwo staje się uboższe,	Zespół ds. SPP Wychowawcy	XI	

	Negatywny	<p>Uświadomienie uczniom, że telewizja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarcza wzorców i zachowań społecznych, - sprzyja powstawaniu zachowań agresywnych, - doprowadza do dezintegracji rodziny, - wywołuje nieporozumienia, kłótnie, - ogranicza kontakt z rówieśnikami 	<p>- zajęcia na temat zachowań agresywnych (godz. wych.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że ogranicza więzi z najbliższymi, - przekona się, że telewizja jest złą formą spędzania wolnego czasu, 	Wychowawcy	XI	
2.	Dokonyj	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z różnymi rodzajami programów, - wskazywanie na właściwych bohaterów, idoli, - wskazywanie na pozytywne cechy charakteru postaci telewizyjnych, - nabywanie umiejętności właściwego wyboru programu, - kształtowanie umiejętności trafnej oceny programów, - wskazywanie na potrzebę konsultacji w kwestii wyboru programu z osobami dorosłymi, - wskazanie na korzyści i zalety wynikające z ambitnych programów, - kontrolowanie czasu poświęconego telewizji, - wyrażanie opinii i zdań o programie, - umocnienie więzi psychicznych i integrowanie rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - analiza programów telewizyjnych- które pogrymy powinienem oglądać? - zajęcia pt. „Mój bohater filmowy” (j.pol, g.wych.) - konkurs plastyczny- „Ulubiona postać telewizyjna” - „Z telewizorem trzeba rozważyć...” –analiza utworów literackich poświęconych telewizji - konkurs literacki – telewizyjne rymowanki 	<ul style="list-style-type: none"> - zna różne rodzaje programów telewizyjnych, - dokonuje wyboru programów, które są dla niego wartościowe i kształtujące, - potrafi wskazać na właściwych bohaterów, idoli - wyraża swoją opinię na temat obejrzanego filmu lub programu, - bierze pod uwagę opinie dorosłych na temat propozycji programów telewizyjnych, - kontroluje czas przeznaczony na oglądanie telewizji, - rozmawia z rodzicami, nauczycielami na temat filmu lub programu, - jest przeświadczony o właściwym wyborze programu, 	<p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel plastyki</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p>	<p>XII</p> <p>I</p> <p>II semestr</p>	

3.	<p>sposób sp</p> <p>_inny</p> <p>Zamiast</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie potrzeby właściwego spędzania wolnego czasu, - rozwijanie zdolności, zainteresowań, - podtrzymywanie więzi międzypokoleniowych, - wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu, - rozwijanie potrzeby kontaktu z kinem, teatrem, muzeum, - poznanie najbliższej okolicy, - kształtowanie umiejętności planowania każdego dnia, - wskazanie uczniom różnych możliwości spędzania wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - „Dzień bez telewizji” - zaplanowanie wolnego czasu - wycieczki krajoznawcze - kółka zainteresowań - udział w akcjach ekologicznych - organizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych - wolny czas z książką 	<ul style="list-style-type: none"> - widzi potrzebę różnorodnego sposobu spędzania wolnego czasu, - rozwija swoje zainteresowania i zdolności, - uczestniczy w wyjściach do kina, teatru, muzeum, - potrafi zaplanować dzień bez telewizji - spędza czas na świeżym powietrzu, - wie, że czytanie książek sprzyja rozwojowi intelektualnemu, - wie, że kontakt z przyrodą ma doskonały wpływ na zdrowie 	<p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel przyrody Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Nauczyciel przyrody</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel w-f</p> <p>Wychowawcy Nauczyciel j.pol.</p>	II semestr	
----	---	---	---	--	---	------------	--

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA RODZICÓW

L.p.	Zadania	Cele	Sposób realizacji	Przewidywane efekty Rodziec:	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
1.	Negatywny	Poszerzenie wiedzy na temat telewizji na: - wady postawy - wady wzroku - zmęczenie - znużenie - senność - apatia - choroby alergiczne	- informacja o roli telewizji w życiu uczniów - opracowanie materiałów szkoleniowych dla rodziców - prelekcja na temat „Negatywny wpływ telewizji na rozwój osobowości dziecka”	- uczestniczy w realizacji SPP - jest przeświadczony o celowości podjętych działań profilaktycznych, - zna wnioski, jakie wynikają z analizy ankiety, - ma wiedzę na temat negatywnego wpływu telewizji	Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	I semestr	
	Negatywny	Uświadomienie rodzicom, że telewizja : rzeczywistością - powoduje działania agresywne - wywołuje negatywne uczucia emocjonalne, - powoduje zobojętnienie reakcji na krzywdę i okrucieństwo,	- kontroluje czas poświęcony telewizji, - zapewnienie dziecku opiekę, - ukierunkowanie dziecka na właściwy wybór programów kształcących, - wspólne spędzanie wolnego czasu, - właściwa postaw rodziców wzorcem do naśladowania	- zauważa, że dziecko nadmiernie ogląda telewizje, - reaguje na przypadki niewłaściwego korzystania z telewizji, - są przeświadczeni o obowiązku opieki nad dzieckiem, - są wzorcem do naśladowania	Wychowawcy Wychowawcy Rodzice Rodzice		

	<p>Negatywny</p>	<p>Uświadomienie rodzicom, że telewizja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uniemożliwia uporządkowanie faktów, - obniża sprawność myślenia abstrakcyjnego, - obniża proces myślenia i wysiłku umysłowego, - obniża aktywność twórczą i wyobraźnię, - doprowadza do zaburzenia prawidłowego rozwoju słownictwa i wymowy 					
	<p>Negatywny</p>	<p>Uświadomienie rodzicom, że telewizja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarcza wzorców i zachowań społecznych, - sprzyja powstawaniu zachowań agresywnych, - doprowadza do dezintegracji rodziny, - wywołuje nieporozumienia, kłótnie, - ogranicza kontakt z rówieśnikami 					

2.	Dokumentacja	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z różnymi rodzajami programów, - próby ukierunkowania dzieci do oglądania właściwych programów, - kształtowanie umiejętności trafnej oceny programów, - wskazywanie na potrzebę konsultacji w kwestii wyboru programu z osobami dorosłymi, - wskazanie na korzyści i zalety wynikające z ambitnych programów, - uwrażliwienie na kontrolowanie czasu poświęconego telewizji, - zachęcanie do wyrażania opinii o programie, 	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie programu telewizyjnego, - wyeliminowanie oglądania telewizji podczas innych czynności np. odrabiania lekcji, - wspólne rodzinne oglądanie wartościowych programów, - pomoc dzieciom w wyborze programów, - wyrażanie opinii o programie 	<ul style="list-style-type: none"> - znają program telewizyjny, - zwracają uwagę dzieciom na właściwy wybór programów, - rozmawiają ze swoimi dziećmi na temat programów, filmów, - wskazują na programy, które są wartościowe, - kontrolują czas swojego dziecka przed telewizorem, - zwracają uwagę na prawidłową postawę podczas oglądania, - są przykładem dla swojego dziecka 	<p>Wychowawcy</p> <p>Rodzice</p>	Cały rok	
3.	inne sposoby wizji Zaspędza	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie potrzeby właściwego spędzania wolnego czasu, - rozwijanie zdolności, zainteresowań u dzieci, - wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu, - rozwijanie potrzeby kontaktu z kinem, teatrem, muzeum, - zainteresowanie poznaniem najbliższej okolicy, - kształtowanie umiejętności planowania każdego dnia, - wskazanie uczniom różnych możliwości spędzania wolnego czasu. 	<p>Stwarzanie możliwości spędzania wolnego czasu inaczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka nad młodszym rodzeństwem - wycieczki rowerowe, spacer, - spotkania rodzinne, - pomoc w pracach domowych, - udział w imprezach lokalnych, - nauka zajęć praktycznych - spędzanie czasu z odpowiednią książką 	<ul style="list-style-type: none"> - przyczynia się do rozwoju zdolności i zainteresowań dzieci, - proponuje im różne formy spędzania czasu, - organizuje wyjazdy, wycieczki, - uwrażliwia na piękno na piękno najbliższej okolicy, - zachęca do wspólnego udziału w imprezach lokalnych, - uświadamia, że czytanie książek wpływa na rozwój osobowości. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Rodzice</p>	Cały rok	

DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA NAUCZYCIELI

L.p.	Zadania	Cele	Sposób realizacji	Przewidywane efekty Nauczyciel:	Odpowiedzialni	Termin	Uwagi
1.		<p>Poszerzenie wiedzy na temat telewizji na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wady postawy - wady wzroku - zmęczenie - znużenie - senność - apatia - choroby alergiczne 	- zorganizowanie spotkania z psychologiem	<p>- zna negatywny wpływ telewizji na rozwój fizyczny dziecka,</p> <p>- wie, jakie są skutki długotrwałego przesiadywania przed telewizorem,</p> <p>- wie, że telewizja może powodować zachowania agresywne,</p>	Zespół ds.. SPP	I semestr	
		<p>Uświadomienie nauczycielom, że telewizja :</p> <ul style="list-style-type: none"> - powoduje działania agresywne - wywołuje negatywne uczucia emocjonalne, - powoduje zubożenie reakcji na krzywdę i okrucieństwo, 	- zapoznanie się i analiza programów telewizyjnych	<p>- ma świadomość, że telewizja zubożnia na krzywdę drugiego człowieka</p>	Wychowawcy, Nauczyciel j. pol		

	Negatywny	<p>Uświadomienie, że telewizja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uniemożliwia uporządkowanie faktów, - obniża sprawność myślenia abstrakcyjnego, - obniża proces myślenia i wysiłku umysłowego, - obniża aktywność twórczą i wyobraźnię, - doprowadza do zaburzenia prawidłowego rozwoju słownictwa i wymowy 	<ul style="list-style-type: none"> - udział nauczycieli w spotkaniu z lekarzem - informowanie uczniów o negatywnym wpływie telewizji, - zapoznanie się z literaturą fachową, - udział w spotkaniu z psychologiem lub pedagogiem, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, że telewizja obniża sprawność umysłową, - zdaje sobie sprawę, że zaburza słownictwo, - wskazuje na kreowane negatywne wzorce, - wie, że telewizja ogranicza więź z najbliższymi, - przekonuje, że nie zawsze telewizja jest dobrą formą spędzenia wolnego czasu, 	Zespół ds.. SPP		
	Negatywne	<p>Uświadomienie, że telewizja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostarcza wzorców i zachowań społecznych, - sprzyja powstawaniu zachowań agresywnych, - doprowadza do dezintegracji rodziny, - wywołuje nieporozumienia, kłótnie, - ogranicza kontakt z rówieśnikami 			Wychowawcy		

2.	<p>Dokonywanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie na programy wartościowe, potrzebne i kształcące, -wskazywanie na właściwych bohaterów, idoli, - znajomość programów oglądanych przez dzieci, - wdrażanie do umiejętności właściwego wyboru programu, - kształtowanie umiejętności trafnej oceny programów, - wskazywanie na potrzebę konsultacji w kwestii wyboru programu, - wskazanie na korzyści i zalety wynikające z ambitnych programów, - zachęcanie do wyrażania opinii o programie, - umocnienie autorytetu nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> - analiza programów telewizyjnych- które programy uczniowie powinni oglądać? - szkolenie w ramach WDN lub zewnętrzne - „Z telewizorem trzeba rozważyć...” –analiza utworów literackich poświęconych telewizji - ciekawe programy, które warto oglądać- sporządzanie listy 	<ul style="list-style-type: none"> - zna program telewizyjny, - pomagają uczniom dokonać wyboru programów, które są dla nich wartościowe i kształcące, - potrafią wyzwolić u uczniów opinie na temat obejrzanego filmu lub programu, - planują z uczniami czas przeznaczony na oglądanie telewizji, - jest przeświadczony o właściwym wyborze programów 	<p>Wychowawcy Nauczyciel j. pol</p>	<p>Cały rok</p>	
3.	<p>inny sposób</p> <p>ania w</p> <p>Zaspiędz t</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie potrzeby właściwego spędzania wolnego czasu, - rozwijanie u uczniów zdolności, zainteresowań, - wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu, - rozwijanie potrzeby kontaktu z kinem, teatrem, muzeum, - zainteresowanie poznaniem najbliższej okolicy, - kształtowanie umiejętności planowania każdego dnia, - wskazanie uczniom różnych możliwości spędzania wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - „Dzień bez telewizji” - zaplanowanie czasu wolnego -wycieczki po okolicy, -kółka zainteresowań -konkursy -udział w akcjach ekologicznych -organizowanie zajęć sportowych -wyjścia do teatru, kina, muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> -widzi potrzebę właściwego spędzania wolnego czasu, -ma wpływ na rozwój zdolności i zainteresowań uczniów -planuje z uczniami dzień bez telewizji -organizuje wyjścia -wyjaśnia uczniom korzyści ze spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu 	<p>Wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>	

KROK XI

EWALUACJA PROGRAMU

W kwietniu 2009 roku ponownie zostanie przeprowadzona diagnoza dotycząca wpływu telewizji na rozwój osobowości i zainteresowań uczniów, która obejmie: uczniów, nauczycieli i rodziców.

W badaniu skuteczności programu wykorzystana zostanie również dokumentacja prowadzona przez wychowawców i nauczycieli dotycząca realizacji programu.

Przeprowadzona zostanie analiza wyników nauczania w oparciu o dokumentację szkoły - dzienniki zajęć lekcyjnych, wyniki sprawdzianu po kl.6.

Opracowała:
mgr Beata Walczak

Załączniki:

- *Ankieta dla rodziców*
- *Ankieta dla nauczycieli*
- *Ankieta dla uczniów*

